

LBRIS

We know
books

Reinhold Ostler

Ghidul căutătorului de comori

M.A.S.T., 2022

Cuprins

Cuvânt înainte	5
Introducere.....	8
Ideea de a căuta o comoară.....	9
Cum să folosești corect harta și planurile	17
Planificarea căutării.....	25
Bine planificat, pe jumătate găsit	31
La treabă – căutarea la fața locului	39
Instrumentul de lucru al căutătorilor de comori – detectorul de metale.....	45
Cum arată tehnologia viitorului?.....	69
Sisteme de căutare în munca cu detectorul.....	78
Descoperiri controversate sau timpurii	83
Comoară cu C mare sau cu c mic?	88
Extragerea obiectelor găsite.....	92
Prelucrarea și evaluarea obiectelor găsite	99
Localizarea și reperarea părților mici	105
Vânătoarea de comori ca terapie	112
Planificarea și întreținerea arhivelor.....	114
Vânători de comori și arheologi	116
Internetul –blestem sau binecuvântare?	118
Acrobații în zonele de graniță	120
Drept, lege și alineate.....	128
Despre oficiul de artefacte, arheologi și alți „oameni de știință”	131
Situații juridice în străinătate	136
Sfaturi pentru sănătate.....	137
În încheiere.....	139
Anexă	140

Ideea de a căuta o comoară

Nimeni nu o să sară din senin de pe scaun și o să o ia la goană în căutarea unei comori. Ceva sau cineva declanșează întotdeauna o astfel de hotărâre. Nimeni nu s-a născut vânător de comori, ci mai degrabă a fost ulterior influențat să ia o asemenea decizie.

De multe ori se întâmplă ceva care, destul de des, activează subconștientul, mai ales la oameni care au încă din copilărie o slăbiciune pentru literatură. O relatare, o poveste, o carte sau o discuție pot fi iasca ce face să se aprindă latura aventurieră.

Îmi amintesc încă destul de bine cum a fost în cazul meu. Era o zi frumoasă și însorită de primăvară în 1975, când am descoperit pe teigheaua unei librării din München o carte la preț redus, al cărei titlu m-a vrăjit. „Da liegt Gold” (Acolo se găsește aur) se numea cartea pe care, evident, am cumpărat-o pe loc. Mai ales un capitol despre adevărata insulă a comorii și bogățiile sale ascunse m-a captivat atât de tare încât m-am hotărât să mă duc acolo și să caut. În acea zi și în noaptea care a urmat mi-am dedicat sufletul tuturor comorilor de pe acest pământ.

De multe ori nu mai e nevoie decât de un pas pentru a realiza intenția. Am cunoscut oameni care au abandonat un trai sigur pentru a-și realiza visele sau care și-au întrerupt studiile cu puțin timp înainte de absolvirea lor. Toți afirmau că au simțit un fel de chemare, aproape ca o voce interioară, care le-a poruncit să își trăiască visul. Cu toții au avut la un moment dat experiența-cheie care le-a dat, cum s-ar spune, un „șut în fund”.

Din acest moment au fost cu toții atinși de virusul comorilor ascunse, pierduți pe veci bolii numite „sindromul vânătorului de comori”.

Ceea ce le lipsea– și vă lipsește și dumneavoastră– sunt informații utile, necesare pentru a da de urma comorii.

Obținerea de informații și cercetarea

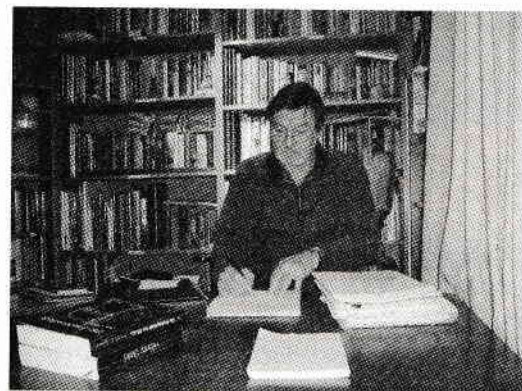
De multe ori sunt informații aleatorii care te fac să ciulești urechile. O discuție lipsită de importanță cu un fermier, o discuție într-un restaurant, binecunoscutele știri de ieri sau pur și simplu o poveste străveche din cartierul natal. La început există mereu informațiile de bază care formează fundația pentru „edificiul vânătorii de comori”. Bineînțeles astfel de informații elementare ar trebui în primă fază privite cu scepticism. Când frizerul dumneavoastră vă șoptește la ureche în timp ce vă ondulează coama rărită o poveste despre o tonă de aur într-un anume loc, nu trebuie să vă repeziți cu mantia fluturândă. Dacă această poveste ar fi cu adevărat de actualitate, omul nostru nu ar sta să caute oamenii în păr, ci ar dansa cu niște chicas în Cuba.

Pe de-altă parte, când un veteran de război de 70 de ani vă povestește ceva despre un transport special pe care l-a însoțit, atunci ar trebui să ascultați cu atenție. Atunci chiar ați putea ține în mâini capătul unui fir de aur. Mai ales dacă își amintește că lăzile încărcate erau ale naibii de grele. În cazul acesta începe probabil cea mai grea parte a căutării de comori și anume, cercetarea.

La fel se întâmplă și când descoperiți într-o cronică un indiciu vag despre o comoară pierdută. Adesea astfel de scurte mențiuni chiar merită să investiți câteva ore de cercetare.

Este cu mult mai înțelept să decideți după câteva ore că toata afacerea nu este fezabilă, decât, din prea mult entuziasm, să vânați o fantomă zile sau poate chiar luni întregi. Orice vânător de comori ar trebui să aibă o doză sănătoasă de scepticism, care nu are nimic de-a face cu pesimismul. Întrebați-vă mai întâi de ce ar trebui sau ar putea să fie așa. De cele mai multe ori există explicații logice pentru asta. Răspunsul la astfel de întrebări ar trebui să puteți să vi-l dați singur.

Când făceam pe vremuri un studiu amănunțit al istoriei Insulelor Cocos, am dat peste un episod în cartea „Da liegt Gold” al lui Janusz Pielkałjewicz, Editura Südwest, în care era descrisă expediția a patru studenți francezi, care se spune că ar fi descoperit într-o peșteră lingouri de aur, monede și două schelete. Mi s-a părut incredibil, și totuși povestea trebuia să fie adevărată. Am început să cercetez povestea: unde locuiesc acești oameni azi și ce s-a întâmplat cu ei? O întrebare adresată autorului nu mi-a adus prea multe informații – el a jurat că povestea ar fi adevărată. Ce m-a făcut să ezit a fost afirmația sa că doi dintre cei patru au murit, iar ceilalți doi au emigrat. I-am arătat imaginea scheletelor din peșteră unui biolog, care a ajuns la concluzia că până și postura scheletelor părea imposibilă.

Studiul temeinic al documentelor este sursă indispensabilă

Asta m-a făcut să iau o hotărâre în ceea ce privește această poveste. Mai târziu, în decursul expediției mi-am putut da seama că toată povestea era o minciună gogonată. Autorul nu cunoștea câtuși de puțin locul, astfel încât toate indicațiile cu privire la localități și descrierile erau false.

De îndată ce dați de capătul unei povești care merită, trebuie să cercetați cu cea mai mare grijă. Folosiți orice ocazie să aflați mai multe despre cazul dumneavoastră. Studiați sursele și căutați bibliotecile și arhivele. Bineînțeles, nu este mereu ușor să ajungi la documentele sursă, dar există mici șiretlicuri la limită cu care îi puteți convinge chiar și pe cei mai încăpățânați arhivari. Înscrieți-vă ca student audient la o universitatea. Legitimația de student audient este un adevărat „Sesam, deschide-te”.

Totuși, ar trebui să fiți atenți și la anumite reguli ale jocului. Când nu puteți fotocopia din motive ușor de înțeles volume vechi, trebuie să acceptați situația. În acest caz trebuie să le transcrieți sau să recurgeți la alte mijloace auxiliare. Pe când eu trebuia să mă chinui pe vremuri să fac poze pe ascuns cu o cameră Minox micuță, vânătorului de comori modern îi este efectiv mai ușor să copieze pasajele dorite cu ajutorul unei camere digitale (care există chiar camuflată în brichetă sau pix) sau cu telefonul.

Gândiți-vă puțin: orice cercetare necesită o documentare solidă, astfel încât toți pașii să fie clari chiar și după mai mult timp.

Exactitatea dă roade: chiar și peste ani puteți determina repede și precis cine, când și ce a spus sau a făcut. Una din cele mai impresionante arhive am văzut-o la Gerd Heidemann, odinioară „copoiul” revistei „Stern”. Timp de decenii Heidemann a luat și cele mai mici urme și a dat de urma vechilor național-socialiști din toată lumea. A arhivat cu meticulozitatea fiecare informație cât de mică, astfel încât în prezent arhiva sa este inestimabilă. Gerd Heidemann a devenit la începutul anilor 80 personajul negativ în „afacerea jurnalelor” publicate în Hamburger Illustrierte și a fost condamnat la închisoare împreună cu adevăratul falsificator, Konrad Kujau.

Pe nedrept, cred eu: după părerea mea era nevoie de un țap ispășitor și acesta a fost în lovitura asta de milioane, Heidemann. În timp ce falsificatorul Kujau se pare că a înotat în bani, reporterul de odinioară locuiește modest în mica sa locuință-arhivă din Hamburg. Cele 9 milioane de mărci, pe care revista le-a strâns pe vremuri ca să achiziționeze falsele jurnale ale lui Hitler, lipsesc în continuare fără urmă.

Simulator

Achiziționarea de informații, prelucrarea informațiilor și cercetarea pot fi mai ușor înțelese, când pașii individuali sunt concepuți în baza unei planificări. De aceea vreau să vă demonstrez cu ajutorul următorului plan ce criterii contează.

Să presupunem că ați dat întâmplător peste informațiile de bază despre o presupusă comoară. Conform acestei informații, în 1632 în timpul războiului de 30 de ani, saxonii din trupele Wallenstein au

fost persecutați. În timpul fugii, generalul Campbell trebuie să fi îngropat un coforț de război în Pădurea Boemiei, într-un colț de pădure numit „Buchet” în apropiere de localitatea Waldmünchen.

În apropierea ascunzătorii ar trebui să se găsească un bloc de stâncă (un bolovan), pe care generalul a cioplit un semn în formă de pieptene pentru a își regăsi mai ușor coforțul.

Astea sunt informațiile noastre de bază. De fapt povestea suna absolut coerent. Războiul de 30 de ani a fost real, la fel de cunoscut este că la vremea respectivă se obișnuia ascunderea unor coforturi de război. Per total, povestea pare să aibă destulă substanță.

Acum însă trebuie să încercăm, pe cât posibil, să o transformăm în experiență. Mai întâi aruncăm o privire pe Google Earth (orice vânător de comori modern ar trebui să-l aibă instalat pe calculator) la împrejurimile localității Waldmünchen. Vederea din satelit e efectiv mai utilă pentru prima impresie decât studiul unei hărți topografice (care, pe vremuri, era singurul mijloc). Pe anumite porțiuni rezoluția este atât de bună încât puteți chiar să identificați detaliile. Cel puțin știți deja din prealabil cum arată acolo și ce vă așteaptă la fața locului.

În completare, la fel de util ca Google este programul gratuit „Bayernviewer”, a cărui vedere se poate schimba într-o perspectivă topografică (din păcate disponibil doar pentru Bavaria).

În continuare, facem rost de o hartă topografică a zonei din jurul Waldmünchen la scara 1:25.000. O privire aruncată pe aceasta ne spune că, fără informații suplimentare, va fi aproape imposibil să găsim locul potrivit. În jurul orașului Waldmünchen există păduri mari, oricare dintre ele ar putea fi luată în considerare. Așa că mai întâi încercăm să aflăm cât mai multe despre zona respectivă în timpul Războiului de 30 de ani, mai ales despre fuga saxonilor de soldații lui Wallenstein.

Cercetarea noastră ne duce mai departe pe internet pe pagina motorului de căutare „Google”. Introducem la căutare „Războiul de 30 de ani” și citim mai întâi tot ce se poate găsi despre el. Este cu siguranță destul de mult, dar în acest moment este cel mai rezonabil lucru pe care îl putem face. În acest proces, aflăm destul de multe despre acest război nebunesc, a cărui cauză a fost, printre altele, faptul că la Praga au fost aruncați pe fereastră viceregentii Jaroslav Borsita von Martinitz și Wilhelm Slavata, precum și secretarul Philipp Fabricius. În același timp, însă, aflăm și că în fuga lor saxonii au trecut pe lângă Waldmünchen pe o distanță de câțiva kilometri.

Pentru mai multă siguranță, vom afla și dacă există ceva mai detaliat despre acest lucru în istoria locală din Waldmünchen. Este posibil să existe cronici. Surse suplimentare pot fi găsite adesea în biserică (dar nu trebuie să mergeți la biserică în fiecare duminică). Este suficient să vă adresați mănăstirii sau bisericii în cauză pentru a vă face o idee despre cronicile bisericesti. Acestea sunt cam cele mai fiabile surse, deoarece se bazează de obicei și pe registrele de evidență, în care sunt înregistrate nașterile și decesele.

De fapt, în cronică veți găsi ceea ce căutați! Scrie aici, negru pe alb, că în Waldmünchen a existat cândva un baron Ludwig von Kampel care, ca emigrant francez, a intrat în serviciul Austriei în timpul războaielor revoluționare și a luptat sub comanda arhiducelui Karl în 1796. Interesant! Nu mai vorbim de 1632! Nu „Campbell”, dar brusc un „Kampel”.

Cercetările ulterioare arată că baronul von Kampel, menționat mai devreme, a deținut rangul de trezorer în serviciul austriac! După ce austrieci înfrânți de francezi, au fugit în Boemia.

Una peste alte, am găsit mai mult decât ne-am fi așteptat. Deși tradiția a mutat povestea în perioada războiului de 30 de ani, figura „Campbell” exista drept Kampel. Și, pe deasupra, era și trezorer, responsabil de bugetul de război și de banii regimentului! Acest lucru face ca o altă informație să pară destul de logică: semnul ciudat din bolovan – pieptenele. În trecut, în dialectul bavarez, pieptenele se numea „Kampe(l)”.

Astfel, informațiile de bază au fost coroborate. Am putea fi mulțumiți cu asta, dar mai bine să fim siguri decât să ne pară rău – de aceea o cercetare pe mai multe planuri nu este greșită. Cel mai bun mod de a face acest lucru este la fața locului. Mai ales informațiile referitoare la localitatea „Buchet” nu sunt identificabile cu certitudine, niciuna din hărțile consultate nu prezintă o asemenea denumire în apropiere de Waldmünchen. Unde ar putea fi?

Ei bine – există diverse explicații pentru acest lucru. Un lucru este sigur: trebuie să fi fost o pădure de fag(Buche), de unde și numele „Buchet” (dacă ar fi fost o pădure de stejar(Eiche), probabil că s-ar fi numit „Eichet”). Crângul sau pădurea respectivă poate avea, de asemenea un alt nume oficial la acea vreme – doar localnicii îi spuneau „Buchet”. Prin urmare, este recomandabil să se facă referire la cercetarea locală la fața locului, la centrul de comunicare, care, conform experienței, oferă cele mai multe informații. Ați ghicit deja: hanul!

Nicăieri nu poți afla mai multe decât „uitându-te în gura oamenilor” în locul unde sunt de obicei cei mai vorbăreți. Prin interviuarea localnicilor mai în vârstă, se pot obține adesea rezultate bune, în special în ceea ce privește locul și împrejurimile. Acum, să presupunem că, în cel mai rău caz, nimeni nu-și amintește de o astfel de denumire. Situația nu arată bine deloc! Cercetarea a ajuns la un punct în care se pune întrebarea: Are sens să continuăm? Să abandonez sau să mai fac un ultim act disperat?

Până aici toate reflexiile asupra planului nostru de joc au fost pur ipotetice. Ceea ce urmează este real.

Un cititor al primei ediții a acestei cărți a urmat efectiv această poveste și la sfârșitul cercetării sale a ajuns chiar la locul căutat. A urmat apoi actul disperat: a ales un ziar local din regiune în care a publicat un anunț. Acolo oferea informații despre un pietroi dintr-o pădure din apropiere în care era zgâriat un semn în formă de pieptene. Deși nu avea mari speranțe, imposibilul s-a întâmplat: s-a prezentat o doamnă în vârstă care își amintea de piatra menționată.

În copilărie, i-a povestit ea în timpul vizitei, îl însoțea adesea pe tatăl ei în localitatea vecină. Drumul ducea prin pădure, unde se afla o stâncă mare cu o adâncitură în ea. Această adâncitură, îi povestea tatăl, apăruse din pasul unui diavol, care se enervase că soția lui care stătea nu departe pe un bolovan își pieptăna părul. Frumoasă istorie!

Vânătorul nostru a luat o descriere cât de amănunțită posibil a drumului și a pornit la drum. A găsit stânca diavolului și la vreo cincizeci de metri distanță a găsit un bolovan în care fusese într-adevăr scrijelit un pieptene cu cinci dinți. Stânca lui Kempel a fost descoperită.

Atâta vreme cât există un miez de adevăr într-o poveste, poate fi efectuată o cercetare, chiar dacă este uneori anevoios. Dar, din păcate, situația de fapt nu este uneori atât de simplă – mai ales atunci când nu mai există mărturii contemporane. Acesta este adesea cazul, de exemplu, al legendelor. Cei mai mulți oameni le resping cu un gest disprețuitor din mână și le plasează pe tărâmul „basmelor”. Dar acest lucru este fundamental greșit. Legendele au întotdeauna un conținut de adevăr, deoarece nu sunt altceva decât tradiții populare orale. Din păcate, nu există nimic mai rău decât povestirile transmise oral de-a lungul secolelor. Oamenii din Evul Mediu aveau tendința – firească – de a exagera. O încăierare a devenit rapid o bătălie, iar o fortificație primitivă un castel magnific. De-a lungul anilor și secolelor, un mic sat a devenit un oraș, iar șopârlele s-au transformat în dragoni. Un bun exemplu în acest sens este celebrul Cântec al Nibelungilor. De-a lungul secolelor timpul și spațiul s-au modificat. Lupta lui Siegfried cu dragonul este interpretată în prezent drept lupta lui Arminius cu legiunile romane. Cearta dintre regine a avut loc în realitate, deși nu între Brunhilda și Krimhilda, ci între două regine gotice. Celebrul izvor, unde a fost asasinat Siegfried de întunecatul Hagen von Tronje, este revendicat acum de trei municipalități ca fiind singurul adevărat.

Dacă ar fi să negăm legendei orice drept la informare, acest lucru ar fi greșit. Este vorba de filtrarea aceluiași punct, aceluiași grăunte care corespunde realității. Nu este deloc ușor! Un ajutor în acest sens este un plan de cercetare sub forma unui fișier PC sau a unei grile de informații în care sunt introduse toate informațiile. În acest fel, nu se pierde nicio informație și aceasta poate fi comparată din nou și din nou. Desigur, situația ideală ar fi o sesiune de brainstorming solidă, în care toți participanții să vorbească pe nerăsuflăte. De obicei ideile bune se cern până la urmă. Pentru asta e nevoie totuși de niște prieteni buni cu care să poți vorbi despre astfel de subiecte ieșite din comun. Indiferent de ceea ce decideți să faceți, vă dau un sfat bun: Rămâneți pe traseu după ce ați pornit. Urmăriți-l ca un câine de vânatoare până când sunteți sută la sută sigur că era cel bun sau cel greșit. Lucrurile făcute cu jumătate de inimă în căutarea de comori – inclusiv cercetarea corespunzătoare – nu aduc succes. Nu vă lăsați înșelate nici de indicii secundare. Înregistrați-le pentru cercetări ulterioare, dar rămâneți pe traseul lor original. De-a lungul timpului, fiecare vânător de comori primește mai multe indicii decât va fi probabil vreodată capabil

să urmărească – informații de bază care permit începerea unei cercetări intensive în orice moment. Ele reprezintă capitalul oricărui vânător de comori.

Indicii despre comori posibile

Există mai multe indicii despre comori ascunse în locuri mai diverse decât ne putem imagina. Aceste locuri pot fi de natură diferită. Informațiile pot să ne vină din cărți, ziare, reviste sau chiar și poezii. Cunoaștem aproape cu toții din școală poezia: „Noapte la Busento sâsâie..” în care este descrisă înmormântarea marelui rege got Alaric, care după ce a jefuit Roma a murit neașteptat în sudul Italiei și a fost îngropat în albia râului Busento lângă Cosenza, împreună cu comoara sa regală.

„... se scufundară adânc, cadavrul
Cu armura de pe cal.
Se acoperiră apoi și mai mult cu pământ,
El și mândra sa avuție
Încât plantele înalte din râu
Crescură din mormântul eroului.”

Textul acestei strofe ilustrează clar o comoară. Regele goților a fost înmormântat cu tot avutul său, adică cu comoara sa. În cazul acestor poezii este important să găsiți de preferat originea. În cazul „Mormântului din Busento” este relativ ușor. Poetul, August von Platen, a scris-o abia în secolul al XIX-lea. La baza poeziei sale stă descrierea contemporană făcută de istoricul gotic Iordanes, care a consemnat relatarea abia după aproximativ o sută de ani de la înmormântarea lui Alaric, dar și alte descrieri de a doua mână mai detaliate. Asta nu înseamnă că trebuie să plecăm imediat în Italia cu șosetele fumegând; mormântul lui Alaric a fost căutat deja de nenumărați vânători de comori și numeroase expediții științifice. Asta nu înseamnă totuși că vânătorii de comori pot avea mai puține șanse de reușită decât oamenii de știință. Mai ales când vine vorba de astfel de teme delicate, legătura dintre oamenii de știință și vânătorii de comori este chiar strânsă. Oamenii de știință tind să respingă tot ceea ce aduc în discuție profanii (iar vânătorii de comori sunt în ochii lor doar profani) și nu permit adesea alte teze decât cele proprii. Cu toate acestea, de multe ori vânătorii de comori nu se pot descurca fără ajutorul științei. Însă atenție! Evitați să îngurgitați tratat științific după tratat științific. Nu veți face decât să vă zăpăciți și veți avea la sfârșit tot atâtea păreri câți experți ați consultat. Un lucru important despre oamenii de știință este faptul că specialiștii nu se pun de multe ori de acord unii cu ceilalți.

Un alt indiciu despre o comoară ne este furnizat de o altă poezie celebră – Cântecul Nibelungilor.

Și până ce în țară frățânii iarăși vin,
Comoara i-o luă Hagen și-o aruncă în Rhin
La locul zis și Loche. În sinea lui credea
Că poate o va scoate-o; dar în zadar, căci n-o va mai vedea!¹

Acest vers din acest poem medieval timpuriu a înnebunit generații întregi de vânători de comori și cercetători. La urma urmei, oferă o descriere foarte detaliată a tezaurului legendar al nibelungilor. În timp ce știința acum neagă cu vehemență orice autenticitate a Cântecului Nibelungilor, mulți alții îl consideră o tradiție din vremea aceea. Personal, consider că este o formă timpurie de „reportaj de război” și o redare credibilă care ar trebui cu siguranță investigată. Heinrich Schliemann a demonstrat cât de departe de adevăr sunt uneori cercetătorii în aprecierile lor. Savanții au respins „Iliada” și „Odiseea” ca fiind basme până la exces. Apoi a venit Schliemann și a comparat informațiile în practică la fața locului. Aceasta a fost baza pentru descoperirea Troiei și a comorii lui Priam (care, din păcate, se află acum în

¹ Traducere de Virgil Tempeanu, *Cântecul Nibelungilor*.

mâinile Muzeului Pușkin ca artă jefuită și a directoarei sale, Irina Antonova). Așadar: chiar și astfel de poeme clasice vechi pot oferi informații.

Pe lângă aceste informații externe există și auto informarea. Întrebați-vă acum ce informații vă puteți da dumneavoastră înșivă. Însă de fapt, vânătorii de comori le numesc informații logice. Se pleacă de la premisa că undeva, cândva s-a întâmplat ceva. Aceasta este informația de bază logică și ușor de înțeles deoarece toată lumea știe că în Germania, de exemplu, au avut loc multe războaie importante.

De la această bază pornește cercetarea sau dezvoltarea sistemului de călătorie. Pe vremea când nu existau nici mașini, nici trenuri, nici avioane, țările erau străbătute de o rețea de poștalioane. Asta este informația de bază. Traficul intens de comercianți și călători a atras în mod inevitabil numeroși tâlhari care sperau la o pradă bogată și voiau să le fure cuferele cu bani celor care nu erau tocmai lipsiți de avere. Astfel a luat naștere întrebarea, cum și unde se putea duce la bun sfârșit așa ceva. Asemenea locuri expuse precum văi, pante, porțiuni de drum cu multe curbe sau stații de poștă, erau deosebit de potrivite pentru ambuscade. Chiar acestea erau locurile în care călătorii își pierdeau bănuții. Aceasta este informația logică. Mai departe se pare că prin studiul hărților topografice noi și vechi se pot identifica astfel de locuri în masa verde.

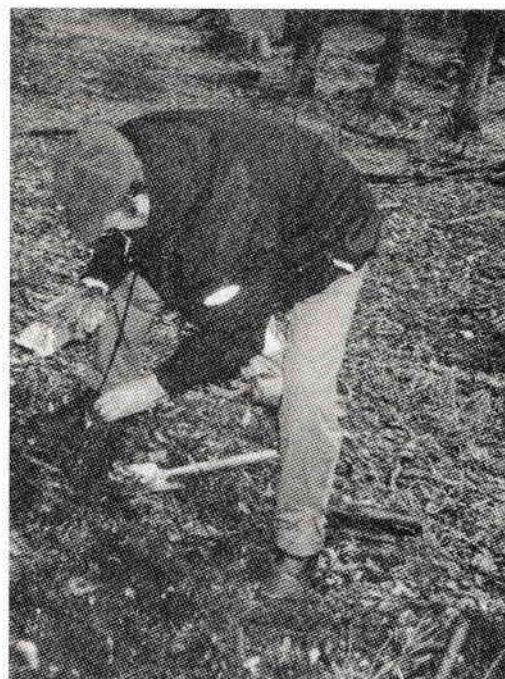
Alte informații logice ar fi rutele de migrațiune ale trupelor romane, fortificațiile celtice sau romane, așezările și multe altele. Acestea sunt date doar ca exemplu spre o mai bună înțelegere, deoarece, după cum probabil știți, săpăturile și căutările cu un anume scop sunt strict interzise în siturile arheologice. Cel puțin fără autorizația necesară. Autorizațiile de acest fel se solicită la instituțiile responsabile cu monumentele furnizând o hartă topografică a zonei în chestiune.

O altă sursă de informații despre comori ascunse, nu mai puțin interesantă, este oferită de cronicile de război și hărțile militare din ambele războaie mondiale. În Primul Război Mondial populația a fost cea care a trebuit să se despartă dureros de propriile bunuri și le-a încredințat pământului.

Al Doilea Război Mondial, în special, a oferit multe motive pentru a ascunde obiecte de valoare sub orice formă. Miliarde sub formă de lingouri și monede de aur, bijuterii și obiecte de artă au fost mutate în ascunzători sigure.

În parte pentru a le salva de puterile ocupante, dar nu întotdeauna și din motive de bine comun, ci și din motive de lăcomie și egoism. Numeroși șefi și funcționari naziști, dar și ofițeri de rang înalt, și-au folosit cunoștințele și poziția pentru a se auto recompensa și a face provizii pentru „după aceea”.

Unul dintre cei mai zelosi „salvatori” de opere de artă a fost Hermann Göring, care și-a transformat vila „Karinhall” din Schorfheide, lângă marele lac Döllnsee, într-un adevărat muzeu cu tablouri ale vechilor maeștri și antichități. Casa sa de pe Obersalzberg, în apropiere de Berchtesgaden, nu era mai puțin splendid mobilată, unde chiar și buncărele subterane erau împodobite cu comori și opere de artă. Chiar cu câteva zile înainte de sfârșitul războiului, a pus un tren complet plin de tablouri, aur de la Reichsbank și bijuterii Rothschild să plece în direcția Füssen, unde încărcătura valoroasă a fost transferată în camioane. De atunci, încărcătura a dispărut fără urmă. Timp de săptămâni întregi, trupele aliate au interogat populația din împrejurimi, dar niciun indiciu nu le-a condus pe urmele comorii. Astfel, astăzi, bine ascunse, există încă tone de lingouri de aur din stocurile Reichsbank în tot felul de zone, dar mai ales în Bavaria. Zonele de interes deosebit sunt

În timp ce câțiva «vânători de comori» căutau o comoară de aur din cel de-al Treilea Reich pentru un documentar TV la Lacul Walchen, cu eforturi enorme și cu ajutorul elicopterelor, un explorator singuratic a găsit un lingou de aur de 12,5 kilograme de la Reichsbank sub o piatră de hotar – fără niciun elicopter!

Pădurea Bavareză de lângă granița cu Cehia, zona din jurul lacului Walchen, Mittenwald, Garmisch-Partenkirchen, iar în Austria zona din jurul lacului Hallstatt și în Ausseerland.

O altă comoară a fost pierdută de atunci: legendara cameră de chihlimbar, pe care regele soldat Friedrich Wilhelm I i-a făcut-o cadou țarului Petru în 1717. Prețioasele lambriuri au fost foarte probabil luate din Königsberg de către gauleiterul de atunci, Erich Koch, împreună cu colecția sa jefuită, și este la fel de probabil ca acesta să se afle, împreună cu această colecție, într-o galerie din una dintre nenumăratele mine din Turingia. Cel puțin, aceasta este concluzia la care a ajuns grupul de cercetare C.E.F.A.T.S (Comitetul de elucidare a furturilor de artă din Turingia și Saxonia).²

Camera Bernstein nu ar mai avea probabil astăzi nicio valoare, căci reconstrucția pare să fie mai somptuoasă decât a fost originalul.

Din splendoarea originalului nu a mai rămas probabil nimic, plăcile de chihlimbar s-au desprins probabil din lemn, și-au pierdut strălucirea și lemnul trebuie să fi putrezit și mucegăit după toate probabilitățile. Dar până la urmă mitul face lambriurile interesante.

Nu doar cutiile cu lingouri de aur sau operele de artă merită să fie căutate. Comorile din timpul celui de-al Treilea Reich includ, de asemenea, obiecte personale pe care ofițerii și soldații se presupune că le-au adus pentru a se pune la adăpost de americanii și rușii care înaintau. Armate întregi au fugit în păduri și s-au „transformat” în civili inofensivi. În cursul acestei transformări miraculoase, medaliile, decorațiile, armele, bijuteriile și cărțile soldaților au fost îngropate în grabă. Astfel de hoarde mici pot fi găsite în aproape toate pădurile din zonele rurale. Căutarea de relicve ale ultimului război are și un mare avantaj: există (încă) martori oculari care pot oferi informații. Poate fi util să studiezi descrierile bătăliei sau să cercetezi mișcările soldaților. De asemenea, ar trebui să ascultați poveștile bătrânilor, deoarece, de obicei, aceștia au încă multe de spus.

Astfel vă planificați cercetarea

Arta de a cerceta cum trebuie vine odată cu experiența. Fiecare jurnalist știe cele două posibilități inerente cercetării: fie cercetarea continuă până la moarte, fie ia sfârșit la momentul oportun. În primul caz înseamnă că apar în permanență materiale noi, de care vreți să țineți cont, sau că forțați adânc până găsiți noi materiale. Atunci este o poveste fără sfârșit.

Doar că jurnaliștii au experiență în ale cercetării și au de cele mai multe ori un fler pentru o poveste „completă”. Să tragi concluziile unei cercetări nu este deci mereu ușor. Mai ales pentru profani sau pentru cei lipsiți de experiență poate exista pericolul de a face prea mult dintr-un lucru bun dintr-un sentiment de „scrupulozitate”. De aceea este de mare ajutor planul de cercetare, care începe cu cheia oricărei cercetări: cele șase întrebări și pe care jurnaliștii cu experiență le iau în serios.

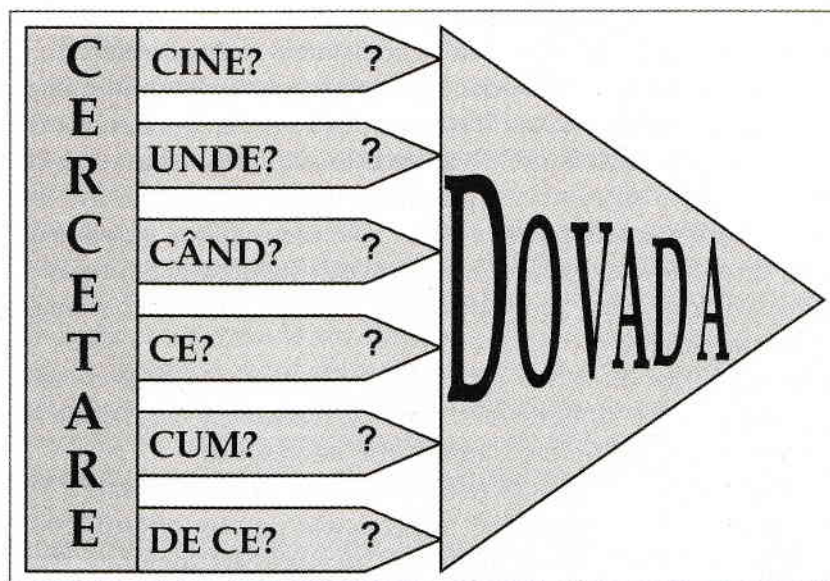
Cele șase întrebări: cine, ce, când, unde, cum, de ce?

Pentru ceea ce ne interesează pe noi, este esențial să adăugăm celor șase întrebări un al șaptelea element, dovada.

Complex gândită, schema cercetării arată astfel: cine a ascuns sau îngropat ce, când, cum și de ce? Ce dovezi există în acest sens?

Acestea sunt cuvintele cheie pentru prima regulă de bază. Dar din moment ce nu facem cercetări pentru a scrie un articol pentru un ziar, este nevoie să rearanjăm ușor ordinea celor șase întrebări pentru scopurile noastre, în această ordine: Când a fost ascuns? Unde este ascuns sau îngropat? Cine a ascuns? De ce a fost ascuns? Ce a fost ascuns? Și: Cum s-a întâmplat acest lucru? Schema pentru cercetarea noastră arată acum astfel:

² În germană K.A.K.T.U.S. (Kunstraub-Aufklärungs-Komitee– Thüringen-und-Sachsen)

Dacă urmați această schemă în căutările dumneavoastră, veți obține în decursul cercetării faptele necesare (cu condiția, desigur, ca povestea să fie adevărată). Și pentru a face acum povestea concretă, aveți nevoie de dovezi. În cazul cercetării de bază conform schemei cu întrebări, poate fi suficient ca faptele să apară o dată în surse de încredere (de mai multe ori ar fi totuși mai bine), în ceea ce privește dovezile, pe de altă parte, aparițiile multiple sunt indispensabile. Cu cât mai des detaliile individuale și faptele apar și pot fi dovedite, cu atât mai mari sunt șansele de succes. Cum arată acest lucru în practică poate fi văzut în următorul exemplu al Waldmünchen. Luăm o foaie de hârtie și scriem binecunoscutele întrebări pe verticală, una sub alta, în partea stângă. Între întrebări lăsăm un mic spațiu pentru note detaliate.

<i>Cine?</i>	Răspuns: baronul Ludwig von Kampel
<i>Unde?</i>	Răspuns: În pădurea de lângă Waldmünchen numită „Buchet”
<i>Când?</i>	Răspuns: 1796
<i>Ce?</i>	Răspuns: Banii regimentului
<i>Cum?</i>	Răspuns: Posibil îngropat în apropierea unui bolovan
<i>De ce?</i>	Răspuns: Pentru a proteja banii de urmăritori
<i>Dovada?</i>	Răspuns: Cronici, povești locale

Una peste alta, nu este o bază rea pentru o căutare organizată la fața locului! Căutările ar trebui să fie finalizate imediat ce am aflat răspunsul la toate întrebările. Ar trebui să se obțină informații de orientare, dacă este cazul. Materialul cartografic necesar este disponibil și, după ce sunt verificate caracteristicile terenului, coincide cu povestea. Acum închidem fișierul „Waldmünchen” și trecem la planificarea și organizarea căutării la fața locului.

Cum să folosești corect harta și planurile

Importanța hărților

Chiar dacă nu vă vine să credeți, tema „hărților” este una din cele mai importante teme din domeniul căutării de comori, deși este tratată cu neglijență.

„Să citești o hartă, ce glumă!”, „Jocurile astea de orientare sunt pistol cu apă.” Acesta a fost, de altfel, și tonul pe care l-am auzit atunci când am invitat o persoană interesată în cercul nostru, în urmă cu câțiva ani, pentru un weekend de familiarizare cu un exercițiu de teren în care ești echipat doar cu o busolă și trebuie să vă „croiți drum” de la A la B. Disprețul său a culminat cu remarcă arogantă: „La urma urmei, am făcut armata”. Ei bine, cine nu a făcut-o? Dar să fim sinceri: ce i-a rămas cu adevărat în cap?

În cazul candidatului nostru mai nimic. În seara primei zile, arogantul nostru individualist era pierdut fără speranță. Când l-am avut din nou în mijlocul nostru a doua zi ne-a povestit ezitant ce i s-a întâmplat. A luat pur și simplu semnul de drum forestier drept cel pentru graniță municipală și ca rezultat a urmat-o pe aceasta din urmă pe hartă! O greșeală, care nu trebuia de fapt să se întâmple, pentru că orice hartă conține în plus așa numita „legendă” în care sunt explicate toate semnele și abrevierile. Presupunând că este totuși o hartă cartografiată corespunzător. În cazul schițelor realizate manual și a hărților de comori nu putem desigur să ne așteptăm la același lucru. Legendele hărților îndeplinesc un standard mondial pentru hărțile de drumetrie, hărțile cadastrale sau hărțile militare. Toate semnele au un caracter simbolic și sunt atât de simplu realizate grafic, încât pot fi citite și interpretate de oricine. Pe vremuri, nu era totuși la fel de simplu.

Puțină istoria hărților

Cartografia a fost în antichitate o artă care impunea anumite exigențe celor care erau însărcinați cu realizarea lor. Începutul cartografiei datează din tulburea perioadă preistorică, când strămoșii noștri deja creștau schițe primitive pe stânci. Dar nu trebuie să ne întoarcem atât de departe în timp, deoarece nu putem numi aceste mâzgălituri niște hărți în adevăratul sens al cuvântului. Adevăratele hărți, folosibile, există abia din Evul mediu timpuriu. Dezvoltarea hărților nautice a fost cu totul diferită. Această variantă a cartografiei s-a dezvoltat abia odată cu călătoriile de descoperire ale portughezilor și spaniolilor, și, concomitent, reprezentarea – deși primitivă – a liniilor de coastă.

După ce genovezul Cristofor Columb a desenat în 1492 schița unei hărți a insulei Hispaniola (Haiti), a fost recunoscută relevanța acestei „hărți-pilot”.

Una dintre cele mai vechi schițe ale unei hărți i-a aparținut lui Cristofor Columb și înfățișează insula Hispaniola–Haiti de azi.